

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

Z A K O N
**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI
OD POŽARA I VATROGASTVU**

Sarajevo, juni 2013. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlažemo da se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu razmatra i donese po hitnom postupku u skladu sa odredbom čl. 192. do 196. Poslovnika o radu Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07 i 2/08) i čl. 186. i 187. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/03 i 21/09).

Prijedlogom zakona uređuju se odnosi i pitanja za čije uređivanje postoji neodložna hitna potreba, jer bi donošenje zakona u redovnom postupku moglo da izazove štetne posljedice za Federaciju BiH iz razloga što svi nivoi vlasti u Federaciji BiH krajem godine treba da za narednu godinu planiraju finansijska sredstva u budžetu za implementaciju odredbi člana 26. Prijedloga zakona.

Prirodne nesreće iz jula i avgusta iz 2012. godine (veliki šumski i drugi požari) nametnuli su potrebu za hitnim donošenjem Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, o čemu su Federalni štab civilne zaštite i Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijeli posebne zaključke.

Obzirom da je Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH na svojoj 19. redovnoj sjednici održanoj dana 19.03.2013. godine prilikom utvrđivanja dnevnog reda, odlučio da Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu skine s dnevnog reda i vrati predlagaču na doradu, zbog toga sastavni dio ovog Zakona čine Amandmani Vlade Federacije BiH na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu - hitni postupak, V. broj: 113/2013 od 27.02.2013. godine, koje je Vlada Federacije BiH utvrdila na 74. sjednici održanoj dana 27.02.2013. godine, sa sugestijama i primjedbama Zakonodavno – pravne komisije Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH.

Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OD POŽARA I
VATROGASTVU

Član 1.

U Zakonu o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/09), u članu 8. iza riječi „građevine“ riječ „i“ zamjenjuje se zarezom, a iza riječi „prostore“ dodaju se riječi: „i sadržaj u njima pravnih i fizičkih lica,“.

Član 2.

U članu 13. stav 1. tačka 11), iza riječi: „interesa“ dodaju se riječi: „preko Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine;“.

Član 3.

U članu 20. stav 3., iza riječi „prostora“ dodaju se riječi: „kao i sadržaja u njima“.

Član 4.

U članu 21. stav 2. mijenja se i glasi:
„Organizacija i funkcionisanje zaštite od požara u općini i gradu, utvrđuje se u planu zaštite od požara općine, odnosno grada, koji donosi općinski načelnik, odnosno gradonačelnik na prijedlog općinske, odnosno gradske službe civilne zaštite, a plan zaštite od požara kantona donosi vlada kantona, na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite.“

Član 5.

U članu 26. iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:
„Izuzetno, ako je dimnjačarska djelatnost organizovana na nivou kantona ili za više općina u kantonu, odluku iz stava 1. ovog člana donosi nadležni organ kantona“.

Član 6.

U članu 27. stav 1. iza tačke 5) dodaje se nova tačka 6) koja glasi:
„6) zabrana loženja otvorene vatre u šumama, šumskom i poljoprivrednom zemljištu, kao i na drugim zemljištima na udaljenosti do 150 metara od šume;“.
Dosadašnje tač. 6) do 10) postaju tač. 7) do 11).

Član 7.

U članu 33. stav 1. na kraju teksta tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi:
"koje po svom položaju može biti unutrašnje ili vanjsko."

Član 8.

U članu 36. stav 1. mijenja se i glasi:
„Radi dobijanja rješenja o odobrenju za građenje, investitor je dužan uz glavni projekat zaštite od požara za građevine iz člana 31. stav 1. i člana 33. stav 1. ovog zakona, priložiti i stručnu ocjenu funkcionalnosti sistema zaštite od požara od ovlaštenog pravnog lica iz člana 37. ovog zakona.“
U stavu 2. riječi: „i mišljenje“ brišu se.

Član 9.

U članu 37. stav 1. riječi: "i mišljenja", zamjenjuju se riječima: "funkcionalnosti sistema zaštite od požara", a iza riječi "stepen" dodaju se riječi: "stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog, drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja".

Član 10.

U članu 39. stav 6. riječi „Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije u saradnji sa Federalnom upravom civilne zaštite“ zamjenjuju se riječima: „Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova – Federalno ministarstvo unutarnjih poslova u saradnji sa Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije“, a iza riječi „sadržaj“ dodaje se riječ „programa“.

Član 11.

Iza člana 46. podnaslov (14) mijenja se i glasi:

„(14) Ispravnost i funkcionalnost sistema aktivne zaštite od požara“.

Član 12.

U članu 47. stav 4. mijenja se i glasi:

„Obim i postupak provjere i ispitivanja, sadržaj potvrde o ispravnosti i funkcionalnosti ugrađenog sistema aktivne zaštite od požara, uslove koje moraju ispunjavati pravna lica koja vrše te poslove, kao i program i način polaganja stručnog ispita za obavljanje tih poslova, uređuje se propisom koji donosi Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije u saradnji sa Federalnim ministarstvom prostornog uređenja i Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova - Federalnim ministarstvom unutarnjih poslova.“

Član 13.

Iza člana 47. podnaslov (15) mijenja se i glasi:

„(15) Održavanje u ispravnom stanju i kontrola ispravnosti sistema aktivne zaštite od požara“.

Član 14.

U članu 50. stav 1. iza riječi "Vlasnici" dodaju se riječi "ili korisnici", a iza riječi „prostora“ riječ „i“ zamjenjuje se riječju „ili“.

Član 15.

Iza člana 50. u podnaslovu (18) iza riječi „usklađenosti“, dodaju se riječi: „građevinskih proizvoda,“.

Član 16.

U članu 51. stav 1. na početku rečenice riječ: „Oprema“ zamjenjuje se riječima: „Građevinski proizvodi, oprema,“.

U stavu 3. u prvom redu iza riječi: „usklađenosti“, dodaju se riječi: „građevinskih proizvoda,“.

U stavu 4. riječ „Oprema“ zamjenjuje se riječima: "Građevinski proizvodi, oprema,".

Član 17.

U članu 52. stav 2. riječ „najmanje“ briše se.

U stavu 3. iza riječi „osigurati“ dodaje se riječ „i“.

Iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„U slučaju da građevine i prostori iz stava 3. ovog člana, kao i građevine i prostori pravnih i fizičkih lica, državnih organa Federacije, kantona, grada i općine i drugih institucija nisu osigurane od tih opasnosti, ne ostvaruju pravo na naknadu štete“.

Član 18.

U članu 53. stav 1. iza riječi „prostora“ dodaju se riječi: „čija vrijednost prelazi deset samopridržaja društva za osiguranje u toj vrsti osiguranja“, a riječi: „ i o tome vodi evidenciju“ brišu se.

U stavu 2. u trećem red riječi: "ili fizičkom" brišu se.

Stav 3. briše se.

Član 19.

U članu 67. stav 2., mijenja se i glasi:

„U akcijama gašenja požara na otvorenom prostoru na području Federacije, angažuju se jedinice za zračni transport i gašenje požara na području Federacije, što se vrši na način uređen propisima u Federaciji, odnosno u Bosni i Hercegovini.“

Član 20.

U članu 75. stav 1. u sedmom redu iza riječi: “spreme” dodaju se riječi: “, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja“.

Član 21.

U članu 76. stav 3. briše se.

Član 22.

U članu 88. iza stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

„Pravna lica koja upravljaju i gazduju šumama i šumskim zemljištem dužna su osnovati vatrogasnu jedinicu ili službu za gašenje požara specijalno opremljenu i obučenu za borbu protiv šumskih požara.

Izuzetno, pravna lica iz stava 3. ovog člana, dok ne osnuju vatrogasnu jedinicu ili službu za gašenje požara, mogu zaključiti sporazum sa vatrogasnom jedinicom općine odnosno grada, ali najduže na godinu dana.

U dosadašnjem stavu 3. koji postaje stav 5. riječi: „stavom 2.“ zamjenjuju se riječima: „st. 2. i 3.“

Član 23.

U članu 102. stav 2. u petom redu iza riječi „zaštite“ dodaju se riječi: „putem Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.“

U stavu 3. iza zatvorene zagrade dodaje se zarez i riječi: „Okvirnim zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08)“.

Član 24.

U članu 104. iza riječi "stepen" dodaju se riječi: "stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog, drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja", a iza broja „67/05“ riječ „i“ zamjenjuje se zarezom, a iza broja: „8/06“ dodaju se riječi: " i 4/12“.

Član 25.

U članu 105. stav 1. riječ „samo“ briše se, a riječi: „,a za određene poslove“ brišu se.

U stavu 2. u uvodnoj rečenici riječi: „za profesionalnog vatrogasca“, zamjenjuju se riječima: „iz stava 1. ovog člana“.

Član 26.

U članu 128. stav 3. riječ „dvije“ zamjenjuje se riječju „tri“.

Član 27.

U članu 130. stav 1. riječ „stručnog“ briše se, a riječi „vatrogasne djelatnosti“ zamjenjuju se riječju „vatrogastva“, a u zagradi iza riječi „vatrogasca“ dodaju se riječi: „i ispit za rukovodioca akcije gašenja požara u dobrovoljnom vatrogastvu“.

U stavu 2. riječ „stručnog“ briše se, a iza riječi „vatrogasce“ dodaju se riječi: „i za rukovodioce akcije gašenja požara u dobrovoljnom vatrogastvu“.

U stavu 3., riječ „stručnog“, briše se.

U stavu 4. riječi: "Stručni ispit iz oblasti vatrogastva", zamjenjuju se riječima: „Ispit za dobrovoljnog vatrogasca“.

Član 28.

U članu 133. tačka 1) riječ „sredstva“ zamjenjuje se riječima: „osiguravaju se finansijska sredstva u visini 0,1% od ukupnih prihoda budžeta za tekuću godinu“.

U tački 2) riječ „sredstva“ zamjenjuje se riječima: „osiguravaju se finansijska sredstva u visini 0,5% od ukupnih prihoda budžeta za tekuću godinu“.

U tački 3) riječ „sredstva“ zamjenjuje se riječima: „osiguravaju se finansijska sredstva u visini 0,5% od ukupnih prihoda budžeta za tekuću godinu“.

Član 29.

Član 137. mijenja se i glasi:

„Društva za osiguranje i druga pravna lica koja se bave osiguranjem imovine pravnih i fizičkih lica, dužna su izdvajati finansijska sredstva za zaštitu od požara i vatrogastvo u iznosu od 6% iz ukupnih premija neživotnih osiguranja, izuzimajući premiju za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, iz koje će se izdvajati 1% od ukupnog iznosa premije za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila“.

Član 30.

Iza člana 137. dodaju se novi čl. 137a., 137b., 137c. i 137d., koji glase:

„Član 137a.

Sredstva iz člana 137. ovog zakona, uplaćuju se na račun budžeta kantona, sa kojeg se usmjeravaju na poseban račun otvoren za ova sredstva u okviru jedinstvenog računa trezora kantona, općine odnosno grada. Ta sredstva se raspoređuju tako što 20% pripada kantonu i 80% općini odnosno gradu.

Od sredstava usmjerenih na poseban račun kantona, općine odnosno grada izdvaja se 6% za dobrovoljne vatrogasne jedinice koje se formiraju u dobrovoljnim

vatrogasnim društvima u općinama odnosno gradu na području kantona i na nivou kantona.

Izuzetno, u kantonima u kojim je formirana zajednička profesionalna vatrogasna jedinica za potrebe svih ili pojedinih općina na području kantona, sredstva iz stava 1. ovog člana pripadaju kantonu, izuzimajući sredstva općina za koje nije formirana zajednička profesionalna vatrogasna jedinica, od čega se 10% usmjerava za formiranje dobrovoljnih vatrogasnih jedinica, koje se formiraju u dobrovoljnim vatrogasnim društvima u općinama na području kantona i na nivou kantona.

Sredstva na transakcijskom računu iz stava 1. ovog člana, koja nisu utrošena akumuliraju se sa sredstvima koja se prikupljaju u toku naredne godine.

Sredstva iz st. 1 i 3. ovog člana, mogu se koristiti samo za nabavku vatrogasne opreme, tehničkih i drugih sredstava za vatrogasne jedinice, stručno obučavanje i osposobljavanje vatrogasaca i održavanje opreme i vatrogasnih sredstava, udruživanje sredstava sa drugim nivoima vlasti za kupovinu materijalno-tehničkih sredstava i opreme za potrebe zaštite od požara i vatrogastva.

Član 137b.

Uslove, prioritete i način korištenja sredstava iz člana 137a. stav 1. ovog zakona za namjene iz stava 5. tog člana, utvrđuju:

1) za sredstva kantona - vlada kantona, na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite;

2) za sredstva općine, odnosno grada - općinski načelnik, odnosno gradonačelnik, na prijedlog službe civilne zaštite općine, odnosno grada.

Član 137c.

Obveznici izdvajanja sredstava iz člana 137. ovog zakona, sredstva uplaćuju prema sjedištu poslovnice u kojoj je ostvaren prihod (zaključena policica osiguranja).

Član 137d.

Način obračunavanja i uplate prikupljenih sredstava za potrebe zaštite od požara i vatrogastva, uređuje se propisom koji donosi Federalno ministarstvo finansija - Federalno ministarstvo financija.

Kantoni i općine dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, svojim propisom urediti raspodjelu sredstava za dobrovoljna vatrogasna društva.

Kontrolu obračunavanja uplate, te raspodjelu sredstava za potrebe zaštite od požara i vatrogastva iz člana 137. ovog zakona, vrše nadležni organi i službe Federalnog ministarstva finansija - Federalnog ministarstva financija i kantonalnih ministarstava finansija - kantonalnih ministarstava financija, svako u okviru svoje nadležnosti“.

Član 31.

Član 141. mijenja se i glasi:

„Pružanje materijalne pomoći iz člana 134. stav 1. tač. 3) i 4) ovog zakona, vršit će se na osnovu kriterija koje utvrđuje Vlada Federacije na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite.“

Član 32.

U članu 146. stav 2. u drugom redu iza riječi “stepen” dodaju se riječi: “stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog, drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja“, a u petom redu iza riječi “staža“ zarez se zamjenjuje tačkom i preostali dio teksta briše se.

Član 33.

U članu 158. stav 1. tačka 4) iza broja „141.“ riječi: „stav 2.“ brišu se.

Član 34.

U članu 159. tačka 2) briše se, a u tački 5) u prvom redu riječi: „člana 47. stav 4.“ brišu se, a u drugom redu iza broja 3. dodaju se riječi: „člana 73. stav 2.,“.

Dosadašnje tač. 3) do 5) postaju tač. 2) do 4).

Član 35.

U članu 160. iza tačke 3) dodaje se nova tačka 4) koja glasi:
„4) propis o uslovima koje moraju ispunjavati pravna lica ovlaštena za certificiranje požarnih karakteristika materijala i elemenata građevinskih konstrukcija, u saradnji sa Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije;“

Dosadašnja tačka 4) postaje tačka 5).

Član 36.

U članu 161. tačka 1) briše se.

Dosadašnje tač. 2) do 19) postaju tač. 1) do 18).

Dosadašnja tačka 19) koja je postala tačka 18) mijenja se i glasi:

„18) propis o obimu i postupku provjere i ispitivanja, sadržaj potvrde o ispravnosti i funkcionalnosti ugrađenog sistema aktivne zaštite od požara, uslove koje moraju ispunjavati pravna lica koja vrše te poslove, kao i program i način polaganja stručnog ispita za obavljanje tih poslova, koji se izrađuje u saradnji sa Federalnim ministarstvom prostornog uređenja i Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova - Federalno ministarstvo unutarnjih poslova.“

Član 37.

U članu 164. tačka 2) mijenja se i glasi:

„2) propis o uslovima koje moraju ispunjavati pravna lica koja obavljaju kontrolu ispravnosti, servisiranje i održavanje aparata, kao i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za lica koja lično (neposredno) obavljaju poslove ispitivanja, servisiranja i održavanja aparata za gašenje početnog požara, u saradnji sa Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije;“.

Tačka 5) briše se.

Član 38

U članu 166. stav 1. tačka 18) briše se.

U tački 20) iza broja 1. dodaje se zarez i riječ „i“ briše se, a iza broja „2“ dodaju se riječi: „i 3.“.

Dosadašnje tač. 19) do 26) postaju tač. 18) do 25).

Član 39.

U članu 167. stav 1. tačka 6) riječi: „uređaja za dojavu i gašenje požara“ zamjenjuju se riječima: „sistema aktivne zaštite od požara“.

Iza tačke 7) dodaje se nova tačka 8) koja glasi:

„8) ako ne izvrše osiguranje od odgovornosti iz člana 52. stav 3. ovog zakona;“.

U tački 13) u trećem redu riječ „stručnog“ briše se.

Dosadašnje tač. 8) do 13) postaju tač. 9) do 14)

Član 40.

U članu 169. u uvodnoj rečenici broj „800,00“ zamjenjuje se brojem „1.500,00“, a prije tačke 1) dodaju se nove tač. 1) i 2) koje glase:

„1) ako loži otvorenu vatru suprotno odredbama člana 27. stav 1. tač. 6) i 7) ovog zakona;

2) ako ne izvrše osiguranje od odgovornosti iz člana 52. stav 3. ovog zakona;“.

Dosadašnje tač. 1) do 10) postaju tač. 3) do 12).

Član 41.

Kantoni, grad i općine dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona izvršiti usklađivanje svojih zakona, odnosno odluka općinskog i gradskog vijeća iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva sa odredbama ovog zakona.

Član 42.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O ZAŠTITI OD POŽARA I VATROGASTVU

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je odredba člana IV. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, kojom je predviđeno da Parlament Federacije BiH donosi zakone o vršenju funkcija federalne vlasti. Kako se ovim zakonom reguliše materija čija je osnovna funkcija zaštita života i zdravlja ljudi i imovine od požara, proizilazi da je u ovom slučaju ispunjen uslov iz odredaba poglavlja II. član 2. (1) a) i k) Ustava. Prema toj ustavnoj odredbi Federacija BiH je dužna osigurati primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda, pa Federacija BiH, po tom osnovu, ima pravo donijeti ovaj zakon i njime stvoriti uslove da se na području cijele Federacije BiH, pod istim uslovima, može organizovati i provoditi zaštita života i zdravlja ljudi i imovine od požara.

Osim toga, ustavni osnov za donošenje ovog zakona su odredbe poglavlja III, član 2. tačka a) i c) Ustava Federacije BiH, jer se i one odnose na zaštitu i provođenje ljudskih prava (u ovom slučaju pravo na život i zdravlje ljudi) i provođenje političke zaštite čovjekove okoline. U ovom slučaju radi se o zaštiti okoline od požara, jer se požar može pojaviti na svim mjestima i prostorima cijele Federacije BiH i svojim djelovanjem ugroziti čovjekovu okolinu.

Prema tome, očigledno je da navedene ustavne odredbe predstavljaju ustavni osnov da Parlament Federacije BiH, na osnovu poglavlja IV. član 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, donese ovaj zakon.

Navedeni ustavni osnov već je poslužio za donošenje Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/09 u daljem tekstu: Zakon).

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu jeste činjenica da se od dana donošenja Zakona, odredba člana 137. Zakona u praksi uopće ne implementira. Pored toga, prirodne nesreće iz jula i avgusta iz 2012. godine (veliki šumski i drugi požari) nametnuli su potrebu za hitnim donošenjem Prijedloga zakona, o čemu su Federalni štab civilne zaštite i Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijeli posebne zaključke. Ostale predložene izmjene Zakona baziraju se na usklađivanje ovog zakona sa drugim propisima i otklanjanju greški u određenim odredbama Zakona, što se obrazlaže u nastavku.

III - OBJAŠNJENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Odredbom člana 1. vrši se usklađivanje sa primjedbama Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH.

Odredbom člana 2. vrši se usklađivanje sa odredbama Okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 50/08).

Odredbom člana 3. vrši se usklađivanje sa odredbom člana 1. Prijedloga zakona, a po primjedbama Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH.

Odredba člana 4. usklađuje se sa odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara po kome općinski načelnik, odnosno gradonačelnik i vlade kantona donose planove zaštite i spašavanja.

Odredbom člana 5. ostavljena je mogućnost ako je dimnjačarska djelatnost organizovana na nivou kantona ili za više općina u kantonu da odluku o organizaciji i radu dimnjačarske djelatnosti donosi nadležni organ kantona.

Jedna od općih mjera za zaštitu od požara je zabrana loženja vatre u šumama, šumskom i poljoprivrednom zemljištu na udaljenosti od 150m od šume. Obzirom da ova opća mjera za zaštitu od požara nije regulisana Zakonom o šumama odnosno ne postoji Zakon o šumama koji bi ovu mjeru regulisao to se moralo regulisati u odredbi člana 27. Zakona, odnosno članom 6. predloženih izmjena.

Odredbom čl. 7., 8. i 9. vrši se usklađivanje sa propisima iz nadležnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja. Amandman I je sastavni dio ovog člana kojim se usklađuje odredba člana 37. Zakona sa Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju („Službeni glasnik BiH“ broj 59/07), na osnovu kojeg Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine treba da donese poseban pravilnik o korištenju akademskih titula, te sticanju naučnih i stručnih zvanja na osnovu kojeg će se poslovi propisani u ovoj odredbi Zakona, moći obavljati i sa stečenim prvim, drugim ili trećim ciklusom Bolonjskog sistema studiranja. Također, se vrši usklađivanje Zakona o zaštiti od požara i vatrogastva sa odredbama Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/03,23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 i 4/12 u daljem tekstu: Zakon o državnoj službi).

Odredbom člana 10. navedeni propis prema svom sadržaju je u nadležnosti Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, pa se zbog toga ispravlja greška u Zakonu.

Odredbom člana 11. i 13. ispravlja se greška u Zakonu, jer se navedene tačke odnose na sistem aktivne zaštite od požara.

Odredbom člana 12. navedeni propis prema svom sadržaju je u nadležnosti Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, pa se zbog toga ispravlja greška u Zakonu.

Odredbom člana 14. otklanja se nedostatak, jer obavezu održavanja instalacija u ispravnom stanju mora imati i korisnik građevine i prostorije, a ne samo vlasnik.

U odredbi člana 15. i 16. ispravlja se tehnička greška, jer zakonom građevinski proizvodi nisu bili regulisani.

Odredbom člana 17. i 18. vrši se usklađivanje sa prihvaćenim primjedbama Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH. Pored toga stavom 2. člana 17. predloženih izmjena, onemogućava se fizičkom licu da može vršiti poslove utvrđivanja stanja zaštite od požara i planiranja potrebnih mjera zaštite od požara.

Odredbom člana 19. vrši se usklađivanje sa odredbama Okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 50/08 u daljem tekstu: Okvirni zakon o zaštiti i spašavanju).

U odredbi člana 20. ugrađen je Amandman II, kojim se vrši usklađivanje odredbe člana 75. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastva sa odredbama Zakona o državnoj službi.

Odredbom člana 21. vrši se usklađivanje sa odredbama Zakona o državnoj službi, jer su starješine jedinica i njihovi zamjenici državni službenici koji ne mogu imati mandat.

U odredbi člana 22. reguliše se obaveza pravnih lica koja upravljaju i gazduju šumama i šumskim zemljištem da osnuju vatrogasnu jedinicu ili službu za gašenje požara, jer ta obaveza dosadašnjim rješenjem nije bila utvrđena, a cijeni se da je to neophodno. Također, vršena je korekcija ovog člana u skladu sa primjedbama Zakonodavno – pravne komisije Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH.

Odredbom člana 23. vrši se usklađivanje sa odredbama Okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju.

U odredbi člana 24. ugrađen je Amandman III, kojim se vrši usklađivanje sa odredbama Zakona o državnoj službi.

Odredbom člana 25. predložene su izmjene odredbe člana 105. st. 1. i 2. Zakona, jer u Federaciji Bosne i Hercegovine ne postoji obrazovna ustanova srednjoškolskog smjera koja školuje vatrogasce, pa samim tim u radni odnos se moraju primati kandidati iz stava 1. člana 105. Zakona.

Odredbom člana 26. prihvaćene su inicijative od zastupnika Parlamenta Federacije BiH da se jednom u tri godine izvrši obuka i provjera znanja iz oblasti zaštite od požara svih zaposlenih lica, zbog troškova pravnih lica koje imaju u realizaciji te obuke.

Odredbom člana 27. vrši se usklađivanje sa odredbom člana 78. Zakona.

Odredbom člana 28. precizira se postotak koji se osigurava u budžetu Federacije, kantona, općine i grada za finansiranje obaveza utvrđenih u odredbi čl. 134. do 136. Zakona, jer od usvajanja Zakona do sada u praksi se u budžetu Federacije nisu planirala niti minimalna sredstva za implementaciju ovog Zakona, a kantoni, općine i grad ako su i izdvajali sredstva za ove namjene, to su bila neznatna sredstva koja nisu mogla osigurati da Zakon zaživi u neophodnom kapacitetu. Predloženo zakonsko rješenje ne predstavlja dodatno opterećenje, kako to predviđa Federalno ministarstvo finansija/finansija, jer ova sredstva ne moraju biti odmah planirana na pozicijama budžetskih rashoda, nego se mogu planirati u okviru Tekuće budžetske rezerve. Na taj način sredstva ne bi bila konstantno opterećenje za Budžet, nego bi se povlačila iz Budžetske rezerve kad se za to ukaže potreba tokom budžetske godine. S tim, što kod planiranja Tekućih budžetskih rezervi treba uzeti u obzir koliki je iznos sredstava potrebno osigurati za implementaciju člana 27. predloženih izmjena.

Odredbom čl. 29. i 30. predlažu se izmjene odredbe člana 137. Zakona, jer od donošenja Zakona, odredba člana 137. Zakona u praksi se gotovo uopće ne implementira, zbog različitog tumačenja. Ostvarena finansijska sredstva po ovom osnovu su skromna i zbog toga nisu mogla poslužiti svrsi radi koje je ova naknada i uvedena. Da bi se izbjegla nepreciznost člana 137. Zakona, koji je dozvoljavao osiguravajućim društvima da sami određuju šta je funkcionalna premija, zbog toga je nužno izvršiti izmjenju ovog člana. „Funkcionalna premija“ je apstraktan pojam i u poslovnim knjigama se posebno ne iskazuje. Funkcionalna premija može da bude za svako osiguravajuće društvo različito u zavisnosti šta osiguravajuće društvo odredi da je funkcionalna premija. To govori koliko je ovaj parametar podložan subjektivnoj procjeni osiguravajućeg društva i samim tim neobjektivan. Osiguravajuća društva su utvrđivala funkcionalnu premiju za svaku vrstu osiguranja kod koje je u pokriću osiguranja obuhvaćen rizik od požara, a zakonodavac je očekivao da se iz ukupne premije osiguranja po određenom procentu izdvajaju sredstva za implementaciju ovog Zakona. Dosadašnjim rješenjem nije precizirano šta je osnovica za ovu naknadu i kod obveznika uplate ove naknade nije se mogla izvršiti adekvantna kontrola, pa se zbog toga pristupilo izmjeni istog.

Pored toga, izdvajanje finansijskih sredstava iz Premije osiguranja i sredstva koja se izdvoje po osnovu izmjenjenog člana 137. su u direktnoj funkciji razvoja i

zaštite države Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, kantona i općina i pravnih lica, jer će se na ovaj način obezbijediti resursi za preventivne i represivne mjere u zaštiti od požara i vatrogastvu, čime će se obezbijediti mnogo manje štete od požara na privrednim objektima i resursima.

Predviđena finansijska izdvajanja za pravna lica i državne organe koji imaju formiranu vatrogasnu jedinicu ne mogu se smatrati dodatnim opterećenjem, jer finansijska sredstva za funkcionisanje zaštite od požara i vatrogasne djelatnosti koriste i istim se osiguravaju od eventualnih šteta i zastoja u poslovanju koje mogu izazvati požari. Dakle, pravna lica i državni organi koji imaju formiranu vatrogasnu jedinicu sva sredstva koja izdvoje koriste za vlastito finansiranje zaštite od požara i vatrogasnu djelatnost. Osiguravajuća društva, takođe, neće imati slabiji finansijski rezultat radi finansijskih izdvajanja za vatrogastvo, iz razloga što će prilikom računanja premije osiguranja u istu uračunati i ova izdvajanja finansijskih sredstava. Dakle, osiguranik koji zaključi policu osiguranja sa osiguravajućim društvom će i platiti ovu naknadu.

Način obračunavanja i uplatu prikupljenih sredstava je neophodno urediti propisom koji donosi Federalno ministarstvo finansija/financija, što je svakako u nadležnosti navedenog ministarstva. Raspodjelu sredstava za dobrovoljna vatrogasna društva trebaju utvrditi kantoni i općine svojim propisom.

Članom 31. briše se dosadašnje rješenje kojim bi se općine koje imaju manje od 15.000 stanovnika ili su ekonomski nerazvijene odredile prema kategorijama područja posebne zaštite koja su uređena zakonom koji se odnosi na poticaj za razvoj područja posebne zaštite u Federaciji, jer ovaj zakon nije donesen a prema svemu sudeći upitno je njegovo donošenje. Zbog toga se predlažu izmjene u članu 141., jer cilj ovog člana u konačnici jeste da se pomogne ekonomsko nerazvijenim općinama koje nisu u mogućnosti osigurati finansijska sredstva za finansiranje profesionalne vatrogasne jedinice.

Odredbom člana 32. vrši se izmjena člana 146. Zakona iz razloga što propis po kojem federalni inspektori polažu stručni ispit predviđen za inspektora nije donesen i nema naznaka kad će biti donijet, što u krajnjem ne omogućava prijem federalnog inspektora za zaštitu od požara.

Članom 33. vrši se usklađivanje sa odredbom člana 31. predloženih izmjena.

Članom 34. vrši se usklađivanje sa odredbom člana 47. stav 4. odnosno sa odredbom člana 12. predloženih izmjena.

Odredbom člana 35. navedeni propis prema svom sadržaju je u nadležnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja, pa se zbog toga ispravlja greška u Zakonu.

Odredbom člana 36. briše se propis koji je prema svom sadržaju u nadležnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja i dodaje se propis koji je u nadležnosti Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije.

Odredbom člana 37. vrši se usklađivanje sa odredbom člana 39. Zakona i člana 10. predloženih izmjena.

Odredbom člana 38. vrši se usklađivanje sa odredbom člana 18. predloženih izmjena.

Članom 39. vrši se usklađivanje sa odredbom člana 17. i 18 predloženih izmjena zakona i vrši usklađivanje sa primjedbama Agencije za nadzor osiguranja.

Odredbom člana 40. povećava se novčana kazna za prekršaje do maksimalno predviđenog iznosa u Zakonu o prekršajima u Federaciji BiH. Istovremeno se vrši usklađivanje sa odredbom člana 6. i 17. predloženih izmjena i usklađivanje sa primjedbama Agencije za nadzor osiguranja.

Član 41. usklađen je sa sugestijama Zakonodavno – pravne komisije Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH.

Članom 42. predloženih izmjena i dopuna Zakona reguliše se stupanje na snagu ovog Zakona.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona u Budžetu Federacije BiH moraju se planirati finansijska sredstva predviđena u odredbi člana 28. predloženih izmjena uz obavezu da se osiguraju i sredstva iz člana 30. predloženih izmjena, s tim što ova sredstva ne moraju biti odmah planirana na pozicijama budžetskih rashoda, nego se mogu planirati u okviru Tekuće budžetske rezerve. Na taj način sredstva ne bi bila konstantno opterećenje za Budžet, nego bi se povlačila iz Budžetske rezerve kad se za to ukaže potreba tokom budžetske godine. S tim, što kod planiranja Tekućih budžetski rezervi treba uzeti u obzir koliki je iznos sredstava potrebno osigurati za implementaciju člana 28. predloženih izmjena.

V - MIŠLJENJA NADLEŽNIH ORGANA

Prijedlog zakona usaglašen je sa Federalnim ministarstvom pravde, Federalnim ministarstvom finansija – Federalnim ministarstvom financija i Uredom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije.

Federalno ministarstvo pravde, svojim Mišljenjem broj: 03-49-3500/12, od 15.08.2012. godine, nije imalo primjedbi niti sugestija iz okvira svoje nadležnosti.

Federalno ministarstvo finansija, svojim Mišljenjem broj: 06-14-4856/12, od 11.09.2012 godine, dalo je određene primjedbe koje ova Uprava kao takve, nije prihvatila, jer Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, niti Prijedlogom zakona za izmjenu i dopunu nije predviđeno da Federacija osniva profesionalnu vatrogasnu jedinicu, pa je zbog toga predviđeno da se sredstva iz člana 137. st.1. i 2. Prijedloga zakona raspoređuju na kanton i općinu. Veoma važno je napomenuti, da su sredstva koja se Prijedlogom zakona osiguravaju u Budžetu Federacije, sasvim dovoljna za obaveze Federacije predviđene članom 134. Zakona. Pored toga, predloženo zakonsko rješenje ne predstavlja dodatno opterećenje, kako to predviđa Federalno ministarstvo finansija – financija, jer ova sredstva ne moraju biti odmah planirana na pozicijama budžetskih rashoda, nego se mogu planirati u okviru Tekuće budžetske rezerve. Obrazloženje je dato pod tačkom IV ovog obrazloženja.

Pored toga, predviđeno je da 0,3% sredstava koja izdvajaju pravna lica i državni organi zadržavaju za svoje potrebe zaštite od požara i vatrogastva, pa će pravna lica i državni organi koji formiraju vlastite vatrogasne jedinice koristiti ta sredstva za funkcionisanje vatrogasne djelatnosti i zaštite od požara.

Predloženi način finansiranja zaštite od požara i vatrogastva nije destimulativan, naprotiv ovaj način će upravo stimulisati pravna lica i državne organe da razvijaju svoje strukture zaštite od požara i vatrogastva, što je direktno u funkciji razvoja zaštite od požara i vatrogastva u Federaciji BiH i u Bosni i Hercegovini.

Ured Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije je svojim Mišljenjem broj: 02-07-02/1-44-753/12, od 23.08.2012. godine imalo određene primjedbe koje je ova Uprava ugradila u odgovarajuće odredbe Prijedloga zakona.

Osim toga, u postupku izrade Prijedloga zakona pribavljena su stručna mišljenja Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije i Federalnog ministarstva prostornog uređenja, kao i mišljenje Federalnog štaba civilne zaštite sa 3. redovne sjednice, održane 29.02.2012. godine. Mišljenja tih organa u cjelosti su prihvaćena, što znači da su njihovi prijedlozi i sugestije ugrađeni u tekst Prijedloga zakona. Pribavljeno je i mišljenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH, čije primjedbe su djelomično usvojene.

Također, izjašnjenjem za Vladu Federacije Bosne i Hercegovine na Amandmane na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, koje je podnijela g-đa Jasmina Zubić, zastupnica u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, ova Uprava nije prihvatila predložene Amandmane I i II, jer u sadašnjoj odredbi člana 137. Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09 u daljem tekstu: Zakon) utvrđeno je da društva za osiguranje i druga pravna lica koja se bave osiguranjem imovine pravnih i fizičkih lica, dužna su izdavajati finansijska sredstva iz premije osiguranja imovine od požara i prirodnih sila u iznosu od 6%, a 1% sredstava od naplaćene funkcionalne premije osiguranja, koja se odnosi na osiguranje motornih vozila. Prema tome, društva za osiguranje već izdvajaju ova sredstva od 2009. godine od dana kada je stupio na snagu Zakon. Od donošenja Zakona, odredba člana 137. Zakona u praksi, zbog različitog tumačenja i utvrđivanja šta je osnovica, gotovo uopće se ne implementira i ne daje finansijske efekte koji su se trebali postići ovom zakonskom odredbom. Činjenica da su ostvarena finansijska sredstva po ovom osnovu skromna i zbog toga nisu mogla poslužiti svrsi radi koje je ova naknada uvedena, a i da bi se izbjegla nepreciznost člana 137. Zakona, koji je dozvoljavao osiguravajućim društvima da sami određuju šta je funkcionalna premija, bilo je nužno izvršiti izmjenu ovog člana. Na pismeno traženje da se pojasni pojam „funkcionalna premija“, odgovor je da je to apstraktan pojam i u poslovnim knjigama se posebno ne iskazuje. Funkcionalna premija može da bude za svako osiguravajuće društvo različita u zavisnosti šta osiguravajuće društvo odredi da je funkcionalna premija. To govori koliko je ovaj parametar podložan subjektivnoj procjeni osiguravajućeg društva i samim tim neobjektivan. Osiguravajuća društva su utvrđivala funkcionalnu premiju za svaku vrstu osiguranja kod koje je u pokriću osiguranja obuhvaćen rizik od požara, a zakonodavac je očekivao da se iz ukupne premije osiguranja po određenom procentu izdvajaju sredstva za implementaciju ovog Zakona. Dosadašnjim rješenjem nije precizirano šta je osnovica za ovu naknadu i kod obveznika uplate ove naknade nije se mogla izvršiti adekvantna kontrola. Zbog toga su predložene izmjene člana 137. Zakona na način kako je to regulisano u članu 28. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama navedenog zakona.

Pored toga, izdvajanje finansijskih sredstava iz Premije osiguranja i sredstva koja se izdvoje po osnovu izmjenjenog člana 137. su u direktnoj funkciji razvoja i zaštite države Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, kantona i općina i pravnih lica, jer će se na ovaj način obezbijediti resursi za preventivne i represivne mjere u zaštiti od požara i vatrogastvu, čime će se obezbijediti mnogo manje štete od požara na privrednim objektima i resursima.

Predviđena finansijska izdvajanja za pravna lica i državne organe koji imaju formiranu vatrogasnu jedinicu ne mogu se smatrati dodatnim opterećenjem, jer finansijska sredstva za funkcionisanje zaštite od požara i vatrogasne djelatnosti koriste i istim se osiguravaju od eventualnih šteta i zastoja u poslovanju koje mogu izazvati požari. Dakle, pravna lica i državni organi koji imaju formiranu vatrogasnu

jedinicu sva sredstva koja izdvoje koriste za vlastito finansiranje zaštite od požara i vatrogasnu djelatnost. Osiguravajuća društva, takođe, neće imati slabiji finansijski rezultat radi finansijskih izdvajanja za vatrogastvo, iz razloga što će prilikom računanja premije osiguranja u istu uračunati i ova izdvajanja finansijskih sredstava. Stoga osiguravajuća društva neće biti ni na koji način dovedena u nepovoljniji položaj nego što su ga imala prije usvajanja ovog zakona. Ovim zakonom se obezbjeđuje veći priliv ovih sredstava i potencira što veći broj osiguranika u ovoj oblasti.

Shodno navedenom, predlagač Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu smatra da odredba člana 29. navedenog zakona, kojom se mijenja odredba člana 137. Zakona, nisu dovedena osiguravajuća društva i druga pravna lica koja se bave osiguranjem imovine pravnih i fizičkih lica u neravnopravan položaj pred zakonom, jer je ova obaveza bila utvrđena u članu 137. Zakona, a predloženim izmjenama je samo precizirana osnovica, da bi sva osiguravajuća društva bila u istom položaju i primjenjivala procenat za izračun naknade na istu osnovicu.

ODREDBE ZAKONA O ZAŠTITI OD POŽARA I VATROGASTVU KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Član 8.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na građevine i prostore organa i institucija Bosne i Hercegovine i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine koja se nalaze na području Federacije, ako propisom Bosne i Hercegovine nije drugačije određeno

Član 13.

Federalna uprava civilne zaštite, u oblasti zaštite od požara i vatrogastva, vrši slijedeće poslove:

1) provodi utvrđenu politiku i osigurava izvršenje ovog zakona i drugih federalnih propisa iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama u Federaciji;

2) izrađuje procjenu ugroženosti od požara i program razvoja zaštite od požara i vatrogastva u okviru Procjene ugroženosti, odnosno Programa razvoja iz člana 11. stav 1. tač. 1. i 2. ovog zakona;

3) prati organizaciju i provođenje poslova zaštite od požara i vatrogastva u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama u Federaciji koji su ovim zakonom i drugim propisima stavljeni u njenu nadležnost;

4) izvršava zadatke zaštite od požara i vatrogastva utvrđene u dokumentima iz tačke 2. ovog člana i ostvaruje saradnju sa federalnim ministarstvima u izvršavanju zadataka zaštite od požara iz njihove nadležnosti;

5) vrši inspekcijski nadzor zaštite od požara i vatrogastva, u skladu sa ovim zakonom;

6) ostvaruje odgovarajuću saradnju sa kantonalnim upravama civilne zaštite i službama civilne zaštite grada i općina u pitanjima zaštite od požara i vatrogastva koja su ovim zakonom stavljena u nadležnost kantona, grada i općine i tim organima pruža odgovarajuću stručnu i drugu pomoć, radi pravilnog i potpunog vršenja tih poslova;

7) učestvuje u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara koji su ugroženi požarom ili eksplozijama;

8) preduzima odgovarajuće mjere u oblasti organiziranja i provođenja stručne obuke i osposobljavanja zaposlenih lica u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama iz oblasti zaštite od požara, kao i pripadnika vatrogasnih jedinica i drugih lica za potrebe vatrogastva u Federaciji, u skladu sa ovim zakonom;

9) preduzima i predlaže odgovarajuće mjere na planiranju i nabavci tehničkih sredstava i vatrogasne opreme potrebne za vatrogastvo u Federaciji;

10) rješava po žalbama koje se izjave na rješenja organa uprave civilne zaštite kantona, općine i grada, koja su donešena na osnovu ovog zakona;

11) ostvaruje odgovarajuću saradnju u oblasti zaštite od požara i vatrogastva sa institucijama Bosne i Hercegovine nadležnim za oblast zaštite od požara u pitanjima koja su od zajedničkog interesa za Federaciju i Bosnu i Hercegovinu, sa nadležnim organom civilne zaštite Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kao i sa susjednim i drugim državama u pitanjima zaštite od požara i vatrogastva koja su od zajedničkog interesa;

12) vrši i druge poslove zaštite od požara i vatrogastva, u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim propisima donešenim na osnovu ovog zakona.

Za vršenje poslova iz stava 1. ovog člana u Federalnoj upravi civilne zaštite osniva se organizacijska jedinica za zaštitu od požara i vatrogastvo.

Član 20.

Zaštita od požara se organizira i provodi u svim stambenim i drugim zgradama i objektima i na svim prostorima koji se smatraju građevinama prema članu 36. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», br. 2/06, 72/07 i 32/08) i Uredbi o tehničkim svojstvima koje građevine moraju zadovoljavati u pogledu bezbjednosti te načina korištenja i održavanja građevina („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/07 i 51/08) koji prema procjeni ugroženosti od požara mogu biti izloženi opasnostima od izbijanja i širenja požara. Te građevine i prostori su:

1) građevine trajno povezane sa tlom koje se sastoje od građevinskog sklopa ili od građevinskog sklopa i ugrađene opreme, kao i samostalna postrojenja trajno povezana sa tlom;

2) saobraćajne, vodoprivredne i energetske građevine i površine sa pripadajućim instalacijama, telekomunikacijske građevine i instalacije, građevine i instalacije komunalne infrastrukture;

3) proizvodne i druge privredne građevine i postrojenja, skladišta, sajmišta i slične građevine;

4) objekti na vodnim površinama (ribogojilišta, plutajuće platforme i sl.);

5) trgovi, javne površine, javne zelene površine, igrališta, sportske građevine, groblja, deponije otpadaka, javne pijace, skloništa i slične građevine.

Zaštita od požara se organizira i provodi i za šume, šumska i poljoprivredna zemljišta i ostale prirodne resurse.

Zaštitu od požara dužni su da organiziraju i provode pravna i fizička lica, državni organi Federacije, kantona, grada i općine i druge institucije koji su vlasnici ili korisnici građevina i prostora iz stava 1. i šuma, šumskog i poljoprivrednog zemljišta iz stava 2. ovog člana (u daljem tekstu: vlasnici ili korisnici građevina i prostora).

Zaštitu od požara dužni su da organiziraju i provode i građani u svojim stanovima i stambenim zgradama (kućama) i drugim objektima i prostorima koje koriste za svoje potrebe. Svi objekti koji su priključeni na niskonaponsku mrežu u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona moraju biti zaštićeni osiguračima – sklopkama – rastavljačima ugrađenim na mjestu priključka na niskonaponsku mrežu, a koji zadovoljavaju uvjete propisane normom BAS EN 60947-3. Osigurači – sklopke – rastavljači se mogu ugraditi i na mjestima grananja niskonaponske mreže, čiji će optimalan broj zavisno od konfiguracije mreže odrediti mjerodavna elektrodistribucija.

Član 21.

Osnovni nosilac organiziranja i provođenja zaštite od požara su općina i grad, kao jedinice lokalne samouprave, i kanton koji je odgovoran za ta pitanja na području kantona, a jedinstveno funkcioniranje te zaštite na cijelom području Federacije osigurava Federacija, na način predviđen ovim zakonom.

Organizacija i funkcioniranje zaštite od požara u općini i gradu utvrđuje se u planu zaštite od požara općine odnosno grada, koji donosi općinsko, odnosno gradsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika, a plana zaštite od požara kantona donosi skupština kantona, na prijedlog vlade kantona.

Plan zaštite iz stava 2. ovog člana izrađuje se na osnovu procjene ugroženosti od požara područja općine i grada, odnosno kantona i kadrovskim, materijalnim i drugim uslovima koji su od značaja za tu zaštitu, s tim da se za plan zaštite kantona u obzir uzimaju i potrebe utvrđene u procjenama ugroženosti od požara područja općina i grada sa područja kantona.

Član 26.

Općinsko odnosno gradsko vijeće svojom odlukom uređuje organizaciju i rad dimnjačarske djelatnosti, rokove čišćenja dimnjaka, uslove za vršenje dimnjačarske službe, te druga pitanja od značaja za obavljanje dimnjačarske djelatnosti, te obavljanje nadzora nad radom dimnjačarske službe.

Član 27.

Opće mjere za zaštitu od požara, u smislu ovog zakona su:

- 1) izbor lokacije i dispozicija građevine, kao i izbor materijala, uređaja, instalacija i konstrukcija kojim će se spriječiti ili svesti na najmanju mjeru mogućnost izbijanja i širenja požara;
- 2) izgradnja prilaznih puteva i prolaza za vatrogasna vozila i tehniku;
- 3) izgradnja požarnih stepeništa i pomoćnih izlaza;
- 4) osiguranje potrebnih količina vode i drugih sredstava za gašenje požara;
- 5) organiziranje osmatračko - dojavne službe, izrada i održavanje protivpožarnih prosjeka i puteva, osiguranje opreme i sredstava za gašenje šumskih požara, te druge mjere zaštite od požara na otvorenom prostoru;
- 6) zabrana upotrebe otvorene vatre i drugih izvora paljenja na mjestima i prostorima gdje bi zbog toga moglo doći do požara;
- 7) izbor i održavanje tehnoloških procesa i uređaja kojima se obezbjeđuje bezbjednost protiv požara;
- 8) postavljanje uređaja za javljanje, gašenje i sprečavanje širenja požara, uređaja za mjerenje koncentracije zapaljivih i eksplozivnih gasova, para ili prašine u vazduhu i drugih uređaja za kontrolu sigurnog odvijanja tehnološkog procesa;
- 9) održavanje i kontrola isparavnosti uređaja i instalacija čija neispravnost može uticati na nastanak i širenje požara;
- 10) obuka svih zaposlenih lica i građana u praktičnoj upotrebi aparata za gašenje početnog požara, kao i drugih priručnih sredstava i opreme za gašenje požara.

Opće mjere iz stava 1. ovog člana dužni su provoditi svi vlasnici i korisnici građevina i prostora koje koriste u svom radu.

Član 33.

Pri projektovanju stambenih građevina sa četiri ili više nadzemnih etaža, industrijskih građevina, energetskih objekata i građevina za javnu upotrebu (bolnice, hoteli, sportske i druge dvorane, robne kuće, škole, saobraćajne stanice, aerodromi i drugi slični objekti) obavezno se, pored komunikacionog, projektuje i požarno stepenište.

Požarno stepenište se određuje na osnovu odgovarajućih standarda iz člana 31. stav 2. tačka 7.) ovog zakona i analize požarnog opterećenja, načina širenja požara, rizika od požara i materijalne vrijednosti građevine ili njenog dijela.

Član 36.

Radi dobijanja rješenja o odobrenju za građenje, investitor je dužan uz glavni projekat za građevine iz člana 31. stav 1. i člana 33. stav 1. ovog zakona, priložiti i stručnu ocjenu i mišljenje od ovlaštenog pravnog lica iz člana 37. ovog zakona, da su u tehničkoj dokumentaciji u potpunosti primijenjeni propisi, standardi i drugi normativi zaštite od požara, te da je osigurana funkcionalnost i efikasnost projektom predviđenih mjera zaštite od požara.

Stručnu ocjenu i mišljenje iz stava 1. ovog člana ne mogu davati pravna lica koja su učestvovala u izradi glavnog projekta.

Član 37.

Za davanje stručne ocjene i mišljenja iz člana 36. ovog zakona, može se ovlastiti pravno lice registrirano za djelatnost zaštite od požara koje ima u stalnom radnom odnosu odgovarajući broj lica različite struke sa visokom stručnom spremom, najmanje VII stepen, iz oblasti zaštite od požara, sigurnosti i tehničkih struka koje se određuju propisom iz člana 159. stav 1. tačka 1. ovog zakona i koja raspolažu odgovarajućim uređajima za ispitivanje izdržljivosti i otpornosti materijala i opreme za toplotu i vatru, kao i za ispitivanje funkcionalnosti uređaja, sprava i opreme za gašenje požara, a koja se bliže određuju u propisu iz člana 159. stav 1. tačka 1. ovog zakona.

Rješenje o ispunjavanju uslova iz stava 1. ovog člana, na zahtjev pravnog lica koje traži to odobrenje donosi organ uprave za prostorno uređenje nadležan za donošenje tog rješenja, uz pribavljeno mišljenje nadležnog organa uprave civilne zaštite. Rješenje se izdaje na način predviđen u propisu iz člana 159. stav 1. tačka 1.) ovog zakona.

Član 39.

Korisnici aparata za gašenje početnih požara (u daljem tekstu: aparat) dužni su da obezbijede njihovo održavanje i ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti, u skladu sa propisima o tehničkim normativima i standardima koji se odnose na ta pitanja i uputstvom proizvođača, odnosno najmnje jednom u šest mjeseci ako takvo uputstvo ne postoji.

Održavanje i ispitivanje aparata iz stava 1. ovog člana mogu vršiti pravna lica koja su registrirana i ovlaštena za tu djelatnost, a neposredne poslove održavanja i ispitivanja mogu vršiti lica koja su položila stručni ispit iz stava 6. ovog člana i koja imaju odobrenje od proizvođača, s tim da se pod istim uslovima na obavljanju tih poslova mogu angažirati profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice.

O svakom izvršenom pregledu i ispitivanju sačinjava se zapisnik koji sadrži: datum ispitivanja, identifikacijske podatke aparata, ime i potpis lica koje je izvršilo ispitivanje i nedvosmislenu konstataciju o ispravnosti aparata i taj zapisnik se dostavlja vlasniku aparata.

Evidencionna kartica se može postaviti ili zalijepiti na aparat samo ako je ispitan i ispravan.

Aparat čija se posuda ili neki njen dio moraju ispitivati na pritisak smatra se neispravnim ako ispitivanje iz stava 2. ovog člana nije obavljeno u skladu sa propisom iz stava 6. ovog člana, a aparat za koji ne postoji evidencija o njegovoj ispravnosti smatra se neispravnim.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, u saradnji sa Federalnom upravom civilne zaštite, propisaće uslove koje moraju ispunjavati pravna lica koja obavljaju kontrolu ispravnosti, servisiranje i održavanje aparata, kao i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za lica koja lično (neposredno) obavljaju poslove ispitivanja, servisiranja i održavanja aparata za gašenje početnog požara iz stava 1. ovog člana.

Član 46.

Vatrogasno dežurstvo se organizira i provodi u uslovima povećane požarne opasnosti, što se odnosi na sljedeće situacije:

- 1) na mjestima na kojima se privremeno skladište zapaljive tečnosti i gasovi u količini do 5 m³, što organizira vlasnik ili korisnik građevine;
- 2) na privremenim mjestima koja nisu za to predviđena, na kojima se izvode radovi zavarivanja, rezanja i lemljenja, upotrebom opreme, aparata i uređaja sa

otvorenim plamenom i koji varniče, a koji mogu prouzrokovati nastajanje i širenje požara, što organizuje izvođač tih radova;

3) za objekte i prostore u kojima se organizuju sportske, privredne, zabavne, političke i druge manifestacije na kojima se očekuje veći broj posjetilaca, što organiziraju organizatori tih manifestacija;

4) na područjima na kojima se nalaze šume, šumsko ili poljoprivredno zemljište, koja su klasificirana u I i II stepen ugroženosti od požara, utvrđene u propisima iz te oblasti što organizuju vlasnici ili korisnici tih prostora;

5) na prostorima i objektima koji se odnose na zaštićena područja prirode i kulturno – istorijskog naslijeđa, organizuje državni organ, pravno lice i druga institucija kojima su dati na korištenje i upravljanje ti prostori i objekti.

Vatrogasno dežurstvo iz stava 1. ovog člana, mogu obavljati profesionalni i dobrovoljni vatrogasci ili druga lica osposobljena za tu zaštitu u skladu sa programom obuke iz člana 128. stav 6. ovog zakona.

Vlasnici ili korisnici objekata i prostora iz stava 1. ovog člana mogu organizirati to dežurstvo samostalno ili angažirati pravno lice ili agenciju koja se profesionalno bavi tim poslovima.

Za dežurstvo iz stava 1. tačka 3. ovog člana potrebno je sačiniti plan preventivnog osiguranja u kojem se određuje vatrogasno dežurstvo, odnosno broj dežurnih profesionalnih ili dobrovoljnih vatrogasaca, potrebna oprema, uređaji i druga sredstva potrebna za zaštitu od požara i plan evakuacije. Za vrijeme trajanja sportske, privredne, zabavne, političke ili druge manifestacije, sva vrata na putevima evakuacije moraju biti otključana, a putevi evakuacije prohodni.

Za dežurstvo iz stava 1. tačka 4.) ovog člana, organizira se osmatračko – dojavna služba, što se vrši u skladu sa posebnim propisom kojim je uređena ova materija, a dežurstvo iz stava 1. tačke 5. ovog člana organizira se kao stalno dežurstvo.

Vatrogasno dežurstvo mora trajati sve dok traje potreba zbog koje je dežurstvo i određeno.

(14) Ispravnost i funkcionalnost uređaja, opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Član 47.

Vlasnik ili korisnik građevine mora prije početka upotrebe ugrađenog sistema aktivne zaštite od požara pribaviti potvrdu o ispravnosti i funkcionalnosti sistema, kao i vršiti njegovu stalnu tehničku kontrolu, u skladu sa ovim zakonom, tehničkim propisima i uputstvima proizvođača, koji se odnose na ta pitanja.

Nakon obavljenog ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti, pravno lice koje je izvršilo ispitivanje izdaje potvrdu o ispravnosti i funkcionalnosti, te kopiju potvrde dostavlja nadležnoj inspekciji zaštite od požara, koja o tome vodi evidenciju, s tim da ispitivanje ne može vršiti pravno lice koje je ugradilo sistem aktivne zaštite od požara.

Potvrdu iz stava 2. ovog člana izdaje pravno lice koje ispunjava uslove za ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti, s tim što je to lice dužno ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti vršiti prema propisima iz stava 1. ovog člana.

Obim i postupak provjere i ispitivanja, sadržaj potvrde o ispravnosti i funkcionalnosti ugrađenog sistema aktivne zaštite od požara, kao i uslove koje moraju ispunjavati pravna lica koja vrše te poslove, uređuju se propisom koji donosi Federalna uprava civilne zaštite, u saradnji sa Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije i Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova.

(15) Održavanje u ispravnom stanju i kontrola ispravnosti uređaja za dojavu i gašenje požara

Član 50.

Vlasnici građevina i prostora i upavitelji stambenih objekata dužni su održavati u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, plinske, ventilacijske i druge instalacije, dimnjake i ložišta koji mogu prouzrokovati nastajanje i širenje požara, u skladu sa tehničkim normativima i uputstvima proizvođača, koji se odnose na ta pitanja o čemu moraju voditi evidenciju i posjedovati odgovarajuću dokumentaciju.

Ako se ne može utvrditi vlasnik iz stava 1. ovog člana, obaveze utvrđene u tom stavu, preuzima korisnik građevine, odnosno prostora.

(18) Certifikat o usklađenosti opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara s propisima i standardima

Član 51.

Oprema, uređaji i druga sredstva za zaštitu od požara prije stavljanja u promet moraju biti usklađena sa zahtjevima važećih propisa i standarda, što se dokazuje sertifikatom o usklađenosti.

Izgled i način postavljanja sertifikacionog znaka mora biti u skladu sa odgovarajućim propisima iz stava 1. ovog člana.

Ocjenjivanje usklađenosti opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara može obavljati organ za ocjenjivanje usklađenosti kojeg ovlasti Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanje usklađenosti („Službeni glasnik BiH“, broj 45/04).

Oprema, uređaji i druga sredstva za zaštitu od požara, koja ne ispunjavaju uslove iz st. 1. i 2. ovog člana, ne smiju se stavljati u promet i upotrebu.

Član 52.

Osiguranje građevina od požara i eksplozija, koje vrše društva za osiguranje sastavni je dio sistema zaštite od požara.

Društva za osiguranje mogu vršiti osiguranje građevine pod uslovima da su na građevini primijenjene najmanje sve mjere zaštite od požara predviđene ovim zakonom.

Osiguranik požarnog rizika koji koristi građevine i prostore u kojima može nastati požar ili koji olakšavaju njegovo širenje i objekti sa posebno rizičnim požarnim opterećenjem, mora se osigurati od odgovornosti za štetu koju može nanijeti trećim licima, općini, gradu ili kantonu, odnosno Federaciji i bližim i daljim susjedima (odgovornost iz djelatnosti).

Član 53.

Radi otklanjanja uzroka zbog kojih može nastati požar ili koji olakšavaju njegovo širenje, društva za osiguranje dužna su pri utvrđivanju uslova osiguranja, odnosno zaključenja ugovora o osiguranju sa vlasnicima ili korisnicima građevine ili prostora, utvrditi stanje zaštite od požara u odnosu na propise i pravila tehničke prakse i na osnovu toga predvidjeti mjere kojima je svrha uklanjanje uzroka nastanka požara i smanjenje njihovih posljedica, ako su takve mjere potrebne, a u vremenu trajanja osiguranja kontrolisati njihovu provedbu i o tome voditi evidenciju.

Društvo za osiguranje može poslove utvrđivanja stanja zaštite od požara i planiranje potrebnih mjera zaštite od požara iz stava 1. ovog člana, povjeriti pravnom ili fizičkom licu specijalizovanom i registrovanom za poslove zaštite od požara.

Društvo za osiguranje neće osigurati građevine i prostore osiguranika dok se ne otklone propusti i nedostaci koji za posljedicu mogu imati dovodenje u opasnost tuđi život i materijalna dobra od izbijanja požara.

Član 67.

Uloga Federacije u oblasti vatrogastva jeste u tome da koordinira i usmjerava aktivnosti općina, grada i kantona na organizovanju profesionalnih vatrogasnih jedinica i obavljanju vatrogasne djelatnosti na području svake općine, grada i kantona, u skladu sa ovim zakonom. Pri obavljanju te uloge Federacija polazi od procjene ugroženosti od požara područja Federacije i programa razvoja zaštite od požara i vatrogastva iz člana 10. ovog zakona i ostvarivanja zadataka iz čl. 60, 62. i 63. ovog zakona, te u tom cilju pruža odgovarajuću stručnu, finansijsku, materijalnu i drugu pomoć u rješavanju tih pitanja u općini, gradu i kantonu.

U akcijama gašenja požara na otvorenom prostoru na području Federacije angažuju se jedinice za zračni transport i gašenje požara na području Federacije što se vrši na način uređen propisom Vlade Federacije donešen na osnovu Zakona o zaštiti i spašavanju.

Član 75.

Profesionalnom vatrogasnom jedinicom općine, grada i kantona, rukovodi starješina jedinice koji ispunjava uslove utvrđene u pravilniku o unutrašnjoj organizaciji organa uprave civilne zaštite općine, grada i kantona. Uslovi se utvrđuju prema propisima koji se odnose na utvrđivanje radnih mjesta državnih službenika i namještenika organa državne službe s tim da imaju VII stepen stručne spreme iz oblasti zaštite od požara i sigurnosti i tehničkih struka koje se utvrde u propisu iz člana 159. stav 1. tačka 1. ovog zakona i tri godine radnog iskustva u vatrogasnim jedinicama, bez obzira u kojoj stručnoj spreml, te položen ispit za rukovodioca akcije gašenja požara. U tom propisu utvrđuju se i nazivi funkcija starješina vatrogasnih jedinica.

Starješina vatrogasne jedinice ima zamjenika koji mora ispunjavati iste uslove u pogledu stručne spreme i druge uslove predviđene za starješinu jedinice iz stava 1. ovog člana.

Član 76.

Postavljenje starješina vatrogasnih jedinica i njihovih zamjenika iz člana 75. ovog zakona, na radno mjesto starješine odnosno zamjenika starješine vatrogasne jedinice općine i grada vrši općinski načelnik, odnosno gradonačelnik, a zajedničke vatrogasne jedinice kantona vrši rukovodilac organa uprave civilne zaštite kantona.

Postavljenje starješina i njihovih zamjenika iz stava 1. ovog člana vrši se po proceduri predviđenoj za postavljenje državnih službenika odnosno postavljenje namještenika prema zakonima iz člana 104. ovog zakona i propisima donešenim na osnovu tih zakona.

Član 88.

U planu zaštite od požara općine, grada odnosno kantona određuju se pravna lica koja su dužna osnovati vatrogasnu jedinicu ili na drugi način osigurati zaštitu od požara.

Obavezu iz stava 1. ovog člana imaju pravna lica u kojima se proizvode, prerađuju, distribuiraju ili skladište zapaljive, eksplozivne i ostale opasne materije, u kojima zbog toga postoji povećana opasnost od požara ili eksplozija, što se određuje prema propisu iz člana 29. stav 2. ovog zakona.

Pravna lica koja nisu obuhvaćena stavom 2. ovog člana, samostalno odlučuju o potrebi osnivanja vatrogasne jedinice za svoje potrebe što vrše u skladu sa svojom procjenom ugroženosti od požara i potrebama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara pravnog lica.

Član 102.

Ako je za vatrogasnu intervenciju potrebna pomoć vatrogasnih jedinica Republike Srpske ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, tu pomoć traži Federalna uprava civilne zaštite kod nadležnog organa Republike Srpske, odnosno Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a ako je potrebna vatrogasna pomoć drugih država, tu pomoć traži ta uprava putem nadležnog organa vlasti Bosne i Hercegovine.

Ako se ocijeni da je u vatrogasnoj intervenciji potrebno na gašenje požara angažovati Oružane snage Bosne i Hercegovine, u tom slučaju zahtjev za angažovanje tih snaga Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine podnosi Federalna uprava civilne zaštite kada na osnovu raspoloživih podataka procijeni da je potrebna ta pomoć, odnosno Federalni štab civilne zaštite kada on rukovodi akcijama na području ugroženom požarom.

Podnošenje zahtjeva iz stava 2. ovog člana vrši se u skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj 88/05) i standardnim procedurama koje se propišu za angažovanje Oružanih snaga za pružanje pomoći civilnim strukturama vlasti u gašenju požara.

Član 104.

Na radne odnose vatrogasaca koji se nalaze na radu u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici kantona, općine i grada (u daljem tekstu: profesionalni vatrogasac), primjenjuju se propisi o radnim odnosima koji važe za državne službenike i namještenike organa državne službe i to: za vatrogasce koji imaju visoku stručnu spremu najmanje VII stepen važi Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH» br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05 i 8/06 – u daljem tekstu: Zakon o državnoj službi), a za vatrogasce koji imaju višu ili srednju stručnu spremu imaju status namještenika, važi Zakon o namještenicima u organima državne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH» broj 49/05 – u daljem tekstu: Zakon o namještenicima), kao i pitanja koja su određena ovim zakonom.

Član 105.

U radni odnos za vršenje poslova iz nadležnosti profesionalne vatrogasne jedinice koja se nalazi u organu uprave civilne zaštite Federacije, kantona, općine i grada mogu se primati samo vatrogasci, a za određene poslove i druga lica (državni službenici i namještenici).

Kandidat za profesionalnog vatrogasca, osim općih uslova za zasnivanje radnog odnosa utvrđenih u zakonima iz člana 104. ovog zakona, mora ispunjavati i sljedeće posebne uslove:

- 1) da ima najmanje III stepen školske spreme odgovarajuće struke tehničkog smjera (vatrogasne, građevinske, metalske, hemijske, električarske, šumarske ili drugi smjer tehničke struke);
- 2) da je psihofizički i zdravstveno sposoban za vršenje poslova vatrogasca;
- 3) da se protiv njega ne vodi krivični postupak, te da nije osuđivan za krivično djelo protiv života i krivično djelo protiv imovine.

Primljeni kandidat koji nema položen propisani ispit za profesionalnog vatrogasca iz člana 106. stav 1. tačka 1.) ovog zakona dužan je taj ispit položiti u roku iz stava 2. tog člana.

Psihofizičku i zdravstvenu sposobnost za vršenje poslova vatrogasca utvrđuje nadležna zdravstvena ustanova prema propisu iz člana 163. ovog zakona.

Član 128.

Pravna lica, državni organi i druge institucije dužni su kontinuirano organizirati i provoditi stručno osposobljavanje i usavršavanje svih zaposlenika, odnosno državnih službenika i namještenika (u daljem tekstu: zaposlena lica) koji se nalaze u radnom odnosu za provođenje mjera zaštite od požara na radnim mjestima na kojima se nalaze.

Obuka i osposobljavanje obuhvata upoznavanje zaposlenih lica sa svim izvorima opasnosti i načinu provođenja mjera zaštite od požara utvrđenih u općem aktu iz člana 24. ovog zakona.

Pored obuke iz stava 1. ovog člana, obavezno je najmanje jednom u dvije godine izvršiti obuku i provjeru znanja iz oblasti zaštite od požara svih zaposlenih lica prema posebnom programu obuke iz stava 6. ovog člana.

Poslove stručnog osposobljavanja zaposlenih lica prema programu iz stava 3. ovog člana, mogu samostalno da organizuju i provode pravna lica, organi i institucije iz stava 1. ovog člana ili da izvođenje te obuke povjere pravnim licima koja su registrovana za tu djelatnost, a koja dobiju ovlaštenje kantonalne uprave civilne zaštite da ispunjavaju uslove za izvođenje obuke utvrđene u tom programu.

Zaposlena lica koja se, u skladu sa odredbom člana 24. stav 1. tačka 6) ovog zakona, odrede da se staraju za sprovođenje poslova zaštite od požara, odnosno lica raspoređena u službi zaštite od požara u pravnom licu, državnom organu i drugoj instituciji iz stava 2. tog člana, moraju imati najmanje srednju stručnu spremu, po pravilu, tehničkog smjera i položen ispit za protivpožarnu zaštitu iz stava 6. ovog člana.

Program obuke iz stava 3. i sadržaj programa i način polaganja ispita iz stava 5. ovog člana utvrđuje Federalna uprava civilne zaštite.

Član 130.

Svi dobrovoljni vatrogasci koji se nalaze u dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama koje su formirali dobrovoljna vatrogasna društva, kao i dobrovoljni vatrogasci koji se nalaze u vatrogasnim jedinicama koje su formirane u pravnim licima, podliježu obavezi stručnog osposobljavanja i usavršavanja i polaganja stručnog ispita iz oblasti vatrogasne djelatnosti (ispit za dobrovoljnog vatrogasca).

Program obuke i osposobljavanja za dobrovoljne vatrogasce iz stava 1. ovog člana, kao i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce propisuje Federalna uprava civilne zaštite.

Obuku i osposobljavanje prema programu iz stava 2. ovog člana, kao i polaganje stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce provode kantonalne uprave civilne zaštite i osiguravaju finansijska sredstva za te poslove.

Sručni ispit iz oblasti vatrogastva, prema programu iz stavu 2. ovog člana, polažu i lica koja obavljaju poslove portira, odnosno recepcionara u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama.

Član 133.

U budžetu Federacije, kantona, općine i grada osiguravaju se finansijska sredstva potrebna za finansiranje sljedećih obaveza:

- 1) u budžetu Federacije - sredstva za obaveze utvrđene u članu 134. ovog zakona;
- 2) u budžetu kantona - sredstva za obaveze utvrđene u članu 135. ovog zakona;

3) u budžetu općine, odnosno grada - sredstva za obaveze utvrđene u članu 136. ovog zakona.

Član 137.

Društva za osiguranje i druga pravna lica koja se bave osiguranjem imovine pravnih i fizičkih lica, dužna su izdvajati finansijska sredstva iz premije osiguranja imovine od požara i prirodnih sila u iznosu od 6%, a 1% sredstava od naplaćene funkcionalne premije osiguranja, koja se odnosi na osiguranje motornih vozila.

Sredstva iz stava 1. ovog člana uplaćuju se na poseban račun budžeta (trezora) kantona, a vode se na posebnom jedinstvenom transakcijskom računu budžeta Federacije, kantona, općine i grada. Ta sredstva se raspodjeljuju tako što 10 % pripada Federaciji, 20 % kantonu od čega 4% za dobrovoljne vatrogasne jedinice formirane u dobrovoljnim vatrogasnim društvima na nivou kantona i 70 % općini i gradu od čega 6 % za dobrovoljne vatrogasne jedinice formirane u dobrovoljnim vatrogasnim društvima u općini odnosno gradu, u kojoj su ta sredstva ostvarena.

Izuzetno, u kantonima u kojima je formirana zajednička profesionalna vatrogasna jedinica za potrebe svih ili pojedinih općina na području kantona, sredstva iz stava 1. ovog člana raspoređuju se tako što 5% pripada Federaciji, a kantonu 95% od čega 10 % za formirane dobrovoljne vatrogasne jedinice u dobrovoljnim vatrogasnim društvima na nivou kantona, s tim da se ova odredba ne odnosi na općine koje nisu obuhvaćene zajedničkom vatrogasnom jedinicom.

Sredstva na transakcijskom računu iz stava 2. ovog člana, koja nisu potrošena ne gase se istekom kalendarske (fiskalne) godine već se akumuliraju sa sredstvima koja se prikupljaju u toku naredne godine.

Sredstva iz st. 2. i 3. ovog člana mogu se koristiti samo za nabavku vatrogasne opreme, tehničkih i drugih sredstava za vatrogasne jedinice, stručno obučavanje i osposobljavanje vatrogasaca i održavanje opreme i vatrogasnih sredstava, te investicionu izgradnju i opremanje objekata za potrebe vatrogasnih jedinica.

Uslove, prioritete i način korištenja sredstava iz st. 2. i 3. za namjene iz stava 5. ovog člana, utvrđuju:

3) za sredstva Federacije - Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite;

4) za sredstva kantona - vlada kantona, na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite;

5) za sredstva općine, odnosno grada - općinski načelnik, odnosno gradonačelnik na prijedlog službe civilne zaštite općine i grada.

Kontrolu uplate sredstava iz st. 1. i 2. ovog člana vrše nadležni organi i službe Federalnog ministarstva finansija.

Član 141.

Za općine koje imaju manje od 15 000 stanovnika ili su ekonomski nerazvijene, pa zbog toga nisu u mogućnosti u budžetu općine i drugim sredstvima predviđenim ovim zakonom u cjelini obezbijediti finansijska sredstva potrebna za finansiranje svoje profesionalne vatrogasne jedinice, dodatna sredstva će osigurati kanton i Federacija.

Vlada Federacije će u saradnji sa vladama kantona, a na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite, odrediti općine iz stava 1. ovog člana i način osiguranja finansijskih sredstava za trajno finansiranje potreba iz stava 1. ovog člana.

Općine iz stava 1. ovog člana određuju se prema kategorijama područja posebne zaštite koja su uređena zakonom koji se odnosi na poticaj za razvoj

područja posebne zaštite u Federaciji, kao i procjeni ugroženosti od požara područja Federacije.

Član 146.

Poslove inspekcijskog nadzora iz člana 145. ovog zakona iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva obavljaju federalni inspektori zaštite od požara i federalni inspektori za vatrogastvo, koji imaju prava i dužnosti inspektora utvrđena u Zakonu o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH» broj 35/05 - u daljem tekstu: Zakon o upravi). Inspekcijski nadzor se provodi po pravilima Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH,“ br. 2/98 i 48/99).

Federalni inspektori iz stava 1. ovog člana, mogu biti lica koja imaju najmanje visoku stručnu spremu, VII stepen, iz oblasti zaštite od požara, sigurnosti i tehničkih struka koje su utvrđene u propisu iz člana 159. stav 1. tačka 1.) ovog zakona i najmanje pet godine radnog staža, s tim da inspektor za zaštitu od požara mora imati položen stručni ispit predviđen za inspektora, a inspektor za vatrogastvo, osim stručnog ispita, mora imati položen i ispit za rukovodioca akcije gašenja požara.

Federalna uprava civilne zaštite donosi propis o sadržaju i načinu vršenja inspekcijskog nadzora iz stava 1. ovog člana.

Član 158.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite, donosi slijedeće propise:

1) pravila službe za profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice i vatrogasne jedinice pravnih lica;

2) propis o uniformi, nazivima funkcija i funkcionalnim oznakama vatrogasaca u profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama, ovlaštenja starješina tih jedinica, zaštitnoj i radnoj odjeći i opremi vatrogasaca;

3) propis o tehničkim uslovima koje mora zadovoljiti obrazovna ustanova u vezi sa školovanjem vatrogasaca u srednjim školama u saradnji sa Federalnim ministarstvom obrazovanja i nauke i kantonalnim ministarstvima nadležnim za obrazovanje;

4) propise određene u članu 22. stav 4., članu 107., članu 113. stav 2. i članu 141. stav 2. ovog zakona.

U pripremi propisa iz stava 1. ovog člana učestvuju i predstavnici vatrogasaca iz kantonalnih uprava civilne zaštite o čemu se stara Federalna uprava civilne zaštite.

Član 159.

Federalna uprava civilne zaštite donosi:

1) propis o kriterijima za kadrovske, tehničke i druge uslove koje moraju ispunjavati pravna lica registrirana za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara, koji se izrađuje u saradnji sa Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije i Federalnim ministarstvom prostornog uređenja;

2) propis o obimu i postupku provjere i ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti sistema aktivne zaštite od požara i o uslovima za pravna lica koja vrše poslove ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti sistema aktivne zaštite od požara, kao i program i način polaganja stručnog ispita za obavljanje tih poslova koji se izrađuje u saradnji sa Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova;

3) propis o uslovima koje moraju ispunjavati objekti za smještaj profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih jedinica i vatrogasnih jedinica pravnih lica i minimum materijalno - tehničkih sredstava potrebnih za održavanje opreme i sredstava tih jedinica;

4) propis o minimumu tehničke opreme i sredstava i rok korištenja te opreme i sredstava za profesionalne i druge vatrogasne jedinice koja je neophodna za uspješno djelovanje tih jedinica,

5) propise predviđene u odredbama člana 47. stav 4., člana 54. stav 3., člana 74. stav 2., člana 128. stav 6., člana 130. stav 2. i člana 146. stav 3. ovog zakona.

Član 160.

Federalno ministarstvo prostornog uređenja donosi:

1) propis o zaštiti od požara građevina za javnu upotrebu - u saradnji sa Federalnom upravom civilne zaštite;

2) propis o tehničkim normativima za vanjsku i unutrašnju hidrantsku mrežu za gašenje požara, u saradnji sa Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva;

3) propis za zaštitu visokih objekata od požara, u saradnji sa Federalnim ministarstvom okoliša i turizma i Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije;

4) propis predviđen u članu 29. stav 2. ovog zakona.

Član 161.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, donosi:

1) propis o uslovima koje moraju ispunjavati pravna lica ovlaštena za certificiranje požarnih karakteristika materijala i elemenata građevinskih konstrukcija, u saradnji sa Federalnim ministarstvom prostornog uređenja;

2) propis o tehničkim normativima za uređaje za automatsko zatvaranje vrata i klapni otpornih prema vatri;

3) propis o tehničkim normativima za sisteme za odvođenje dima i toplote nastalih u požaru, u saradnji sa Federalnim ministarstvom okoliša i turizma i Federalnim ministarstvom prostornog uređenja;

4) propis o izgradnji postrojenja za tečni naftni plin i uskladištenju i pretakanju tečnog naftnog plina;

5) propis o stručnoj spremi i načinu provjere stručnog znanja lica koja mogu rukovati eksplozivnim materijama, zapaljivim tečnostima i gasovima u prometu, kao i mjerama zaštite od požara;

6) propis o tehničkim normativima o gromobranima;

7) propis o tehničkim normativima za uređaje u kojima se nanose i suše premazna sredstva;

8) propis o smještaju i držanju ulja za loženje;

9) propis o sistemima za automatsku dojavu požara;

10) propis o sistemima za automatsko gašenje požara vodom, gasom i drugim medijima;

11) propis o uslovima za ispitivanje uvezenih uređaja za dojavu i gašenje požara;

12) propis o izgradnji stanica za snabdijevanje prevoznih sredstava gorivom i o uskladištenju i pretakanju goriva;

13) propis o izgradnji postrojenja za zapaljive tečnosti i uskladištenju i pretakanju zapaljivih tečnosti;

14) propis o tehničkim normativima za zaštitu od požara i eksplozije pri čišćenju sudova za zapaljive tečnosti;

15) propis o tehničkim normativima za projektovanje, građenje i održavanje gasnih kotlovnica;

16) propis o osnovnim zahtjevima za opremu, zaštitne sisteme i komponente namijenjene eksplozivnoj atmosferi plinova, para, maglica i prašina;

- 17) propis o tehničkom nadzoru električnih postrojenja, instalacija i uređaja namijenjenih za rad u prostorima ugroženih eksplozivnom atmosferom;
- 18) propis o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja i lemljenja;
- 19) propis iz člana 39. stav 6. ovog zakona.

Član 164.

Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova donosi:

- 1) propis o izboru i održavanju aparata za gašenje početnog požara i o određivanju aparata koji se mogu stavljati u promet ako su snabdjeveni garantnim listom i tehničkim uputstvom i o najmanjem trajanju garantnog roka i roka osiguranog servisiranja za te aparate;
- 2) propis o uslovima koje moraju ispunjavati fizička i pravna lica koja obavljaju kontrolu ispravnosti, servisiranje i održavanje aparata za gašenje početnog požara i o sadržaju programa i načinu polaganja stručnog ispita za obavljanje tih poslova;
- 3) propis o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija;
- 4) propis predviđen u članu 151. stav 5. ovog zakona;
- 5) propis o prijevozu opasnih materija.

Član 166.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

- 1) ako nije donešen plan zaštite od požara (član 22. stav 3.);
- 2) ako ne izvršavaju zadatke utvrđene u planu zaštite od požara (član 23.);
- 3) ako ne donesu opći akt iz člana 24. ovog zakona;
- 4) ako ne provodi opće mjere za zaštitu od požara (član 27. stav 2.);
- 5) ako u glavnom projektu mjere zaštite od požara nije prikazao grafički, tekstualno niti je izdata potvrda kojom se potvrđuje da su mjere zaštite od požara primijenjene u glavnom projektu ili nije izvršena predviđena kontrola (član 30.);
- 6) ako nije izrađen elaborat zaštite od požara (član 31.);
- 7) ako u projektu nije predvidio i primijenio mjere zaštite od požara ili nije izradio elaborat zaštite od požara na gradilištu (član 32.);
- 8) ako nije izgrađeno komunikacijsko ili požarno stepenište (član 33.);
- 9) ako upotrebljava instalacije i uređaje, dimovode i ložišta koji nisu ispravni (čl. 34. i 35.);
- 10) ako koristi građevinu bez upotrebne dozvole (član 38. stav 4.);
- 11) ako vrši prodaju uređaja, opreme i sredstava namjenjenih za dojavu, gašenje i sprečavanje širenja požara koja nisu certificirana (član 40. stav 4.);
- 12) ako upotrebljava i skladišti zapaljive, eksplozivne i druge opasne materije koje nisu u skladu sa propisanim tehničkim normativima i standardima (član 41.);
- 13) ako ne organizira i provodi zaštitu od požara u šumama i na šumskom i poljoprivrednom zemljištu u skladu sa odgovarajućim propisima (član 44.);
- 14) ako ne organizira i provodi zaštitu od požara prirodnog i kulturno – istorijskog naslijeđa ili ne ažurira plan zaštite od požara (član 45.);
- 15) ako upotrebljava ugrađeni sistem aktivne zaštite od požara bez pribavljene potvrde o ispravnosti i funkcionalnosti sistema ili ne vrši njegovu stalnu tehničku kontrolu (član 47. stav 1.);
- 16) ako ne osigurava propisani protočni kapacitet i pritisak vode u hidrantskoj i vodovodnoj mreži ili ne održava u ispravnom stanju hidrantsku mrežu (član 49.);

17) ako nije prije stavljanja u promet izvršio certifikovanje opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara sa propisima i standardima iz člana 51. st.1. i 2. ovog zakona (član 51. stav 4.);

18) ako izvrši osiguranje osiguranika koji nije otklonio propuste i nedostatke koji mogu dovesti u opasnost tuđi život i materijalna dobra (član 53. stav 3.);

19) ako ne osnuje dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu u uslovima iz člana 82. stav 2. ovog zakona;

20) ako ne osnuje vatrogasnu jedinicu prema odredbi člana 88. st. 1. i 2. ovog zakona;

21) ako ne postupi po naredbi organa uprave civilne zaštite ili štaba civilne zaštite iz člana 91. stav 3., člana 95. stav 2., i člana 97. stav 1. ovog zakona;

22) ako ne postupi po rješenju rukovodioca akcije gašenja požara ili rješenju inspektora iz člana 99. st. 2. i 3. ovog zakona (član 99. stav 5.);

23) ako ne dozvoli korištenje zemljišta, zgrada i drugih objekata za potrebe gašenja požara koje naredi rukovodilac akcije gašenja požara (član 101. stav 2.);

24) ako ne izdvaja niti uplaćuje finansijska sredstva za zaštitu od požara iz člana 137. st. 1. i 2. ovog zakona;

25) ako inspektor onemogućuje vršenje inspeksijskog nadzora (član 153. stav 2.);

26) ako ne postupi po rješenju inspektora iz člana 147. stav 4., člana 149. stav 3., člana 155. stav 5., i člana 157. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu i drugoj instituciji novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 2.500,00 KM.

Član 167.

Novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 KM kazniće se za prekršaj pravno lice i druga institucija:

1) ako ne upozna zaposlena lica sa općim aktom iz člana 24. ovog zakona (član 24. stav 3.);

2) ako održavanje i ispitivanje aparata za gašenje početnih požara nije izvršeno na način predviđen u članu 39. ovog zakona;

3) ako stavi u prodaju ili prodaje zapaljive, eksplozivne i druge opasne materije koje nisu upakovane u propisanu ambalažu i nema propisanu dokumentaciju izdatu od strane proizvođača (član 42);

4) ako pri prijevozu u cestovnom, željezničkom, pomorskom, riječnom, jezerskom i avionskom saobraćaju ne provodi mjere zaštite od požara (član 43.);

5) ako ne organizira vatrogasno dežurstvo iz člana 46. ovog zakona;

6) ako ne održava u ispravnom stanju niti vrše kontrolu ispravnosti uređaja za dojavu i gašenje požara (član 48.);

7) ako ne održava u ispravnom stanju instalacije iz člana 50. ovog zakona;

8) ako operativnim centrima civilne zaštite ne dostavi podatke o događajima koji se odnose na pojave požara i njegovo širenje i druge podatke ili ne vode propisanu evidenciju iz člana 54. st. 2. i 4. ovog zakona;

9) ako za komandira vatrogasne jedinice postavi lice koje ne ispunjava uslove iz člana 78. stav 4. ovog zakona;

10) ako o pojavi požara ne obavijesti organe iz člana 89. stav 3. ovog zakona;

11) ako dobrovoljnom vatrogascu ne dozvoli odsustvovanje sa posla kada je po naredbi štaba civilne zaštite pozvan na vršenje poslova vatrogastva (član 117. stav 3.);

12) ako ne organizira i ne provodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih lica za zaštitu od požara ili ne osigura polaganje ispita za protivpožarnu zaštitu (član 128. st. 1., 2., 3. i 5.);

13) ako ne osigura provođenje obuke stručnog osposobljavanja i usavršavanja lica koja su raspoređena u vatrogasnu jedinicu ili polaganje stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce (član 130.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i drugoj instituciji novčanom kaznom od 600,00 do 1.500,00 KM.

Član 169.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 800,00 KM kazniće se za prekršaj pojedinac:

- 1) ako se ne odazove pozivu iz člana 70. stav 3. ovog zakona;
- 2) ako dođe na posao pod uticajem alkohola, opojnih droga ili omamljujućih lijekova ili na službenom zadatku ne nosi vatrogasnu uniformu i propisanu zaštitnu opremu (član 72. stav 1.);
- 3) ako ne nosi službenu iskaznicu za vrijeme obavljanja službene dužnosti (član 73. stav 1.);
- 4) ako ne vodi evidenciju iz člana 74. ovog zakona za koju je zadužen;
- 5) ako o pojavi požara ne obavijesti organe iz člana 89. stav 2. ovog zakona;
- 6) ako ne postupi po naredbi organa uprave civilne zaštite, odnosno štaba civilne zaštite iz čl. 94. i 96. i člana 97. st. 1. i 3. ovog zakona;
- 7) ako mjere iz člana 99. stav 1. ovog zakona naredi bez rješenja iz člana 99. st. 2. i 3. ovog zakona; (član 99. stav 5)
- 8) ako ne postupi po rješenju rukovodioca akcije gašenja požara ili rješenju inspektora iz člana 99. st. 2. i 3. ovog zakona (član 99. stav 5.);
- 9) ako ne dozvoli korištenje zemljišta, zgrada i drugih objekata za potrebe gašenja požara koje naredi rukovodilac akcije gašenja požara prema članu 101. stav 1. ovog zakona (član 101. stav 2.);
- 10) ako ne pohađa stručno osposobljavanje i usavršavanje iz čl. 128., 129. i 130. ovog zakona.